

Schoolondersteuningsprofiel (SOP)

Ken de populatie!

Wat vraagt de populatie?

Wat heeft de school in huis om die vraag te beantwoorden?

Wat heeft de school (nog) niet in huis om die vraag te beantwoorden en waar haal je het vandaan?

Contactgegevens van de school

Samenwerkingsverband	Samenwerkingsverband PO Zaanstreek
Naam schoolbestuur	Zaan Primair
Naam school	OBS Het Eiland
Straat	P.A. van Meverstraat 1
Postcode en Plaats	1507XE
Gemeente	Zaandam
Telefoon	075-6354699
Website	www.obsheteiland.nl
Mailadres	info@obsheteiland.nl
Directie	Francis Bakker
Schooljaar	2022-2023
Datum	Juli 2022

Schoolondersteuningsprofiel

Ken de populatie

OBS Het Eiland is een school midden in de ruim opgezette wijk Westerwatering. De wijk maakt onderdeel uit van de grote wijk Nieuw-West. Deze wijk strekt zich uit vanaf het bedrijventerrein in het zuiden tot aan de wijk Westerkoog in het noorden. Het westen van de wijk grenst aan de open gebieden van Westzaan; het oostelijk gedeelte van wijk wordt begrensd door de spoorlijn Alkmaar-Amsterdam.

Het aantal bewoners ligt rond 9000 en laat vanaf het jaar 2020 een stijgende lijn zien door aanwas van nieuwe woningen in de woonwijk.

Wij zien de afgelopen jaren een trend van verhuizingen naar de wijk. Veel ouders verhuizen vanuit Amsterdam, Haarlem e.o. naar de Zaanstreek. Hierdoor hebben we ook leerlingen die instromen in de midden- en bovenbouw van de school.

Het Eiland neemt ook leerlingen aan die zijn ingestroomd vanuit de Kernschool. De Kernschool is een school voor nieuwkomers in Nederland. De leerlingen nemen na een tot twee jaar intensief taalonderwijs op de Kernschool deel aan het regulier onderwijs en worden in de beginperiode ondersteund door de Kernschool.

De schoolpopulatie bestaat uit 70% leerlingen met een Nederlandse culturele achtergrond en 30 % van de leerlingen heeft een niet-Nederlandse culturele achtergrond. Dit is een afspiegeling van de wijk, gemiddeld kent de wijk een populatie van 70,8% bewoners met een Nederlandse culturele achtergrond en 29,2% bewoners met een niet-Nederlandse culturele achtergrond. Wij hebben leerlingen afkomstig uit diverse landen zoals Rusland, Syrië, Bulgarije, Curaçao, Italië, Spanje, Marokko, Frankrijk, India, Oekraïne en Indonesië. Ouders uit deze landen spreken veelal thuis hun moedertaal (de school onderkent het belang hiervan voor de taalontwikkeling). De school heeft veel meertalige leerlingen en besteedt extra aandacht aan woordenschatuitbreiding in het Nederlands in de school. Recent komt er landelijk meer aandacht voor de kracht van meertaligheid en de inzet daarvan binnen de school. Hier liggen wellicht nog kansen voor het Eiland.

De trend binnen de school is dat (in het algemeen) leerlingen thuis steeds minder lezen en schrijven en minder voorgelezen worden en mede daardoor minder met de Nederlandse taal in aanraking komen. Dit heeft invloed op de ontwikkeling van de woordenschat en het begrijpend lezen. Dit is ook een landelijke trend. Dit vraagt van ons als school een extra inzet op juist dit gebied. Ook hebben wij hierin de taak om de samenwerking met ouders en anderen op te zoeken om hier verandering in te brengen. OBS het Eiland wil dit o.a. doen door het uitdiepen van thematisch onderwijs (kennis en woordenschat) en het verbinden van lezen en schrijven (en overige taalgebieden) binnen de thematische context.

In de afgelopen drie schooljaren hebben we te maken gehad met lesuitval en schoolsluitingen ten gevolge van Covid19-maatregelen, ziekte en het lerarentekort. We zien dat dit invloed heeft (gehad) op de leervorderingen van de leerlingen en ook op het contact tussen school en ouders. Het eerste zien wij vooral nog terug in de groepen 5 en 6 waar met name in het lezen nog achterstanden zijn in te halen. Het tweede is een aandachtspunt voor de hele school.

De afgelopen jaren zijn wij als school gegroeid in het leerlingaantal, dit komt mede door de huidige stabiele organisatie binnen de school, maar zeker ook door de oplevering van fors veel nieuwe woningen in de wijk Nieuw West en Westerwatering.

De prognose richting het schooljaar 2022-2023 is dat er 209 leerlingen op OBS het Eiland zullen zitten.

Prognose:

Schooljaar	Aantal leerlingen	Schoolweging
2018-2019	186	30,98
2019 - 2020	185	30,8
2020 – 2021	186	29,96
2021 – 2022	194	29,7
2022 – 2023 (prognose)	200	29,5

Op de centrale eindtoets laat de school al geruime tijd stabiele percentages zien. De school scoort goed en stabiel op niveau 1F. Op 2F/1S scoren we als school ook boven de signaleringswaarde van de inspectie, maar onder het landelijk gemiddelde. Ook is het beeld door de jaren heen en over de verschillende vakgebieden minder stabiel. Dit heeft onze aandacht, waarbij we niet alleen kijken naar de eindtoetscores, maar ook naar de tussenresultaten. De school brengt deze jaarlijks in kaart in de schoolanalyse. Vanuit de schoolanalyse komen scholingsbehoeften en actiepunten naar voren. Voor het komende schooljaar zijn actiepunten geformuleerd voor taal en lezen in de onder- en middenbouw en voor het rekenen op niveau 1S in de bovenbouw.

Uitslag 2022:

Percentage 1F:

	96,7%
Signaleringswaarde 1F	85,0%
Landelijk gem. 1F	95,7%

Percentage 2F/1S:

	57%
Signaleringswaarde 1S 2F	49%
Landelijk gem. 1S 2F	59,6%

De uitstroom naar het voortgezet onderwijs is conform de populatie van de school.

Uitstroom schooljaar 2017 – 2018:

Onderwijstype	uitstroompercentage
PRO	0%
VMBO	47,4%
VMBO/HAVO kansklas	10,5%
HAVO	15,8%
HAVO/VWO	5,3%
VWO	21,1%
Totaal	100%

Uitstroom schooljaar 2018 – 2019

Onderwijstype	uitstroompercentage
PRO	0%
VMBO	45,4%
VMBO/HAVO kansklas	9%
HAVO	22,7
HAVO/VWO	0%
VWO	22,7
Totaal	100%

Uitstroom schooljaar 2019 – 2020

Onderwijstype	uitstroompercentage
PRO	0%
VMBO	57%
VMBO/HAVO kansklas	4%
HAVO	4%
HAVO/VWO	9%
VWO	26%
Totaal	100%

Uitstroom schooljaar 2020-2021

schooltype	aantal	%
HAVO	5	23%
HAVO -VWO	1	5%
VMBO BL	1	5%
VMBO BL-KL	1	5%
VMBO KL	4	18%
VMBO KL-TL	1	5%
VMBO TL	3	14%
VMBO TL-HAVO	1	5%
VWO	5	23%

Wat vraagt de populatie?

(Extra) ondersteuning

De school biedt een passend onderwijsaanbod, ondersteuning en/of begeleiding, gebaseerd op de mogelijkheden van de leerlingen en school. De school heeft in het schoolondersteuningsprofiel vastgelegd wat zij onder haar extra ondersteuning verstaat en welke voorzieningen de school kan bieden in aanvulling op het door het samenwerkingsverband omschreven niveau van basisondersteuning.

Onze ambities ten aanzien van het bieden van aanvullende of extra ondersteuning.

School is in de eerste plaats een plek waar leerlingen leren. Het onderwijs en het lesgeven zijn dus altijd de prioriteit op OBS het Eiland. Om tot leren te komen zijn het welbevinden van de leerling en betrokkenheid/motivatie, taakgericht gedrag en een goede sociale interactie, alsmede een goede samenwerking met ouders voorwaardelijk. Wanneer het voor een leerling niet lukt om te profiteren van het onderwijs, zal school samen met ouders onderzoeken hoe het wel kan lukken.

Hierbij kan er in specifieke gevallen hulp van buiten de school ingezet worden. Hieraan gaan altijd gesprekken met ouders en deskundigen en waar nodig onderzoek aan vooraf.

Onderzoek naar psychologische of fysieke oorzaken kan in overeenstemming tussen school en ouders gedaan worden door daartoe bevoegde partijen. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden psychologisch onderzoek op het gebied van dyslexie, intelligentie enzovoorts.

De grondhouding van school is dat als het niet lukt met een leerling er wordt gezocht naar een manier waarop het wel lukt, met dien verstande dat extra inzet haalbaar (en betaalbaar) moet zijn voor school, leerlingen en leerkrachten en ouders. Daarbij wordt steeds de vraag gesteld of de gekozen route en maatregelen nog goed is voor (de ontwikkeling van) de leerling zelf, de klas en de leerkracht.

School werkt voor extra zorg onder andere samen met OnderwijsAdvies (dyslexieonderzoek en -behandeling en individuele sociaal emotionele ondersteuning), Visio (Onderwijs aan slechtziende of blinde leerlingen), het ZMC, verschillende logopediepraktijken, ketenpartners volgens de

gemeentelijke sociale kaart (Jeugdteam, consultatiebureau, Centrum Jong, schoolarts, GGD), Dienstencentrum Dynamica XL en het Samenwerkingsverband Zaanstreek Waterland.

In schooljaar 2022-2023 heeft OBS het Eiland de beschikking over een rekenspecialist, een leesspecialist, een taalspecialist, een zorgspecialist (ib'er), een specialist Jonge Kind en een gedragspecialist. Tevens is aan de school een Schoolondersteuner namens Dynamica XL verbonden. De Schoolondersteuner kijkt en luistert mee bij het ontwerpen van passende zorg voor individuele leerlingen. Op de vakgebieden van de specialist ondersteunt de specialist de leerlingen, leerkrachten en de organisatie om de zorg beter vorm te geven. Dit wordt gedaan door observaties in de groepen, extra ondersteuning voor leerlingen, door het vorm geven van ontwikkeltrajecten binnen de school en door het houden van gesprekken met ouders en leerlingen. Ook vormt de specialist een onderdeel van de zorgbesprekingen binnen de school. Vanuit de specialisten en de zorgspecialist wordt er gewerkt met zogenoemde kwaliteitskaarten. In deze kaart staat voor de gehele school omschreven hoe ons onderwijs eruit ziet, wanneer er extra ondersteuning wordt geboden en hoe de basisondersteuning eruit ziet op Het Eiland.

Gezien de tijden van corona en het leerkrachtentekort, is het van groot belang dat het thuisonderwijs direct inzetbaar is. De leerkrachten zijn inmiddels door de situatie in 2020 voldoende bekend met de inzet van het thuisonderwijs. ICT-coördinator en directeur werken direct samen bij de voorbereiding van thuisonderwijs, indien dit noodzakelijk is door bijv. een nieuwe corona uitbraak, maar ook bij uitval van leerkrachten in relatie tot het leerkrachtentekort. Er is een draaiboek thuisonderwijs aangelegd in het schooljaar 2020-2021.

De school heeft met ingang van het schooljaar 2017-2018 ingezet op vroegtijdige signalering van ontwikkelingsproblematiek bij kleuters en groep 3 en zet dit voort. De organisatie heeft als doelstelling om problematiek bij de ontwikkeling van kinderen vroegtijdig te signaleren zodoende direct passende zorg te organiseren. Daarvoor is er nauw overleg tussen de diverse voorschoolse organisaties en kinderopvang en Het Eiland rondom instroom van leerlingen binnen de basisschool.

Op het gebied van onderwijsresultaten van leerlingen, groepen en op schoolniveau worden er diverse malen in het schooljaar bijeenkomsten georganiseerd. Hierin staat het aanbod centraal.

Op organisatieniveau:

Op basis van de resultaten van de M-toetsen en andere relevante informatie wordt een schoolanalyse gemaakt. Vanuit de schoolanalyse wordt bepaald wat al goed gaat en dus behouden moet worden en waar aandachts- en verbeterpunten liggen. Er worden actiepunten geformuleerd voor de korte en de langere termijn. De analyse en actiepunten worden opgenomen in het jaarplan en meerjarenbeleid van de school.

De inhoud van het onderwijs staat centraal in de zogenaamde TOM-overleggen. Hierbij bespreken de leerkrachten het aanbod in de verschillende groepen op de verschillende vakgebieden. De voortgang ten aanzien van de gestelde doelen en verbeterpunten wordt ook besproken. Op deze manier wordt de onderwijsinhoud en de didactische en pedagogische aanpak binnen de school afgestemd en verbeterd.

Op groepsniveau:

Drie keer per jaar bespreken de zorgspecialist en de groepsleerkracht de vorderingen en het aanbod in de groep tijdens een groepsbespreking. De basis voor de groepsbespreking is het groepsoverzicht en de groepsanalyse. De groepsbespreking is bedoeld om zicht te houden op hoe het gaat met de groepen. Vorderingen, aanpak en resultaten worden besproken. Uit de groepsbespreking kunnen vragen en aandachtspunten naar voren komen op organisatieniveau, groepsniveau of op het niveau van individuele leerlingen. Er worden afspraken gemaakt over waar, hoe en door wie dit verder opgepakt wordt. De andere specialisten kunnen daarbij een rol spelen.

Op leerlingniveau:

De leerkracht is primair verantwoordelijk voor de voortgang van de leerlingen. Als de leerkracht knelpunten signaleert, wordt dit in eerste instantie besproken met ouders en wordt er waar nodig een plan van aanpak/handlingsplan gemaakt en uitgevoerd. Als er vragen zijn die de deskundigheid van de leerkracht en ouders overstijgen of als er meer nodig is dan op groepsniveau geboden kan worden, brengt de leerkracht het kind in in een leerlingbespreking bij de ib'er (en/of bij één van de andere specialisten). In dit overleg staan de vraag van de leerkracht en de behoefte van de leerling centraal. Waar nodig volgt overleg op individueel niveau met of een bespreking in een Ondersteuningsteamoverleg (OT of BOT) waarbij ook de schoolondersteuner aanwezig is.

Doelen 2022-2024:

- Verdere implementatie van “Staal” (methode voor spelling, grammatica en interpunctie).
- Verbeteren van het lezen (techniek, begrip, woordenschat en kennis van de wereld). Hierbij gaat het om:
 - vervolgscholing m.b.t. woordenschat en leesactiviteiten bij de IPC-thema's in midden en bovenbouw en de verdere invoer en implementatie van de gekozen werkwijzen, ondersteund door groepsbezoeken van de taal- en leesspecialisten;
 - borging van de methode 'Lijn 3' in groep 3;
 - verdere invoer en implementatie van het werken met Karakter en thematische teksten t.b.v. het technisch en begrijpend lezen in de middenbouw;
 - doelgericht en planmatig (thematisch) aanbod op beginnende geletterdheid, fonemisch bewustzijn en woordenschat in de onderbouw;
 - afspraken over het volgen en in beeld brengen van de vorderingen van leerlingen in groep 1-2;
 - vergroten van het leesplezier;
 - informeren en betrekken van ouders bij nut en noodzaak van lezen thuis;
 - vergroten van kennis van leerkrachten over zorgroute 3 en over (de procedures rond) dyslexie;
 - invoer en implementatie van Bouw! in groep 2 en 3 (4).
- Verbeteren schoolresultaten rekenen op 1S door
 - verder vergroten kennis en bewustwording leerkrachten en leerlingen van groep (6), 7 en 8 van de referentieniveaus (doelen en leerstof);
 - specifiekere aandacht voor de doelen van 1S en meer herhaald oefenen;
 - wekelijks oefenen met contextopgaven;
 - verder afstemmen van het aanbod per subgroep richting 1F en 1S (differentiatie);
 - monitoren van de opbrengsten en waar nodig bijsturen.

Wat heeft de school in huis om effectief onderwijs te bieden aan haar leerlingen?

De algemene leerstof staat beschreven in het onderwijsplan. In overleg met het specialistenteam en de zorgspecialist wordt door de leerkracht een passend aanbod voor de groep, subgroepen en individuele leerlingen bepaald. Hieronder leest u de beschrijving hoe de interne zorg is georganiseerd.

De leerkracht:

- geeft de leerlingen voldoende tijd en gelegenheid tot leren;
- is duidelijk op de hoogte van en gebruikt onderwijskundig verantwoorde methodes;
- stelt duidelijke en hoge doelen;
- geeft effectieve en duidelijke instructie;
- voert een goed klassenmanagement;
- hanteert een leerlingvolgsysteem;
- schept een veilig en positief leerklimaat;
- werkt samen met collega's;
- evalueert de vorderingen van de leerling met de leerling en ouders;
- signaleert opvallendheden in leervorderingen en algemene ontwikkeling;
- past de juiste toets- en observatie-instrumenten toe;
- kan de uitkomsten hiervan helder weergeven;
- Voert overleg met specialisten indien nodig;
- Eerste contactpersoon naar ouders toe rondom schoolse zaken;
- evalueert de vorderingen en stelt doelen planmatig bij.

De zorg-, gedrags-, lees- en rekenspecialist en de specialist jonge kind:

- biedt ondersteuning aan leerkrachten in de groep op basis van specialisme;
- ondersteunt en begeleidt de leerkrachten bij het opstellen en analyseren van toetsen, pedagogisch-didactisch handelingsplan en bespreekt deze zaken binnen het clusteroverleg;
- stimuleert onderwijsontwikkeling vanuit het specialisme;
- Bespreekt, past aan en evalueert het onderwijsplan met de zorgspecialist/directie;
- neemt deel aan het specialistenteam.

Zorgspecialist (specifieke taken):

- stelt de toetskalender op en bewaakt deze;
- bereidt het clusteroverleg voor samen met groepsleerkracht en zit dit overleg voor;
- zet het leerlingvolgsysteem op en coördineert dit;

- overlegt periodiek met de directie betreffende de bevindingen vanuit het leerlingvolgsysteem;
- ondersteunt de directie bij het maken van trendanalyses;
- archiveert de zorgdossiers;
- ondersteunt de schoolontwikkeling in zijn algemeenheid;
- directe contactpersoon met de schoolondersteuner;
- organiseert 2 x per jaar groepsoverleg met de mentor;
- participeert in het netwerk van het samenwerkingsverband;
- onderhoudt contacten met collega's speciaal onderwijs.

De directie:

- scheidt een positief (leer)klimaat voor leerlingen, leerkrachten en ouders;
- bespreekt leerling-ontwikkelingen en trendanalyses op teamniveau;
- organiseert het MT (managementteam), ST (specialistenteam) en LT (leerteam) overleg;
- ondersteunt de zorgspecialist bij het maken en analyseren van de trendanalyses van de school;
- stelt schooldiagnoses op;
- bewaakt de continuïteit op het gebied van didactiek, pedagogiek, leerlingvolgsysteem en verbeterplannen.

Wat heeft de school (nog) niet in huis om die vraag te beantwoorden en waar haal je het vandaan?

De school heeft in principe alle specialismes binnen de school om aan de zorgvraag van leerlingen en ouders te voldoen. Zoals beschreven bij het onderdeel "Ambities om extra ondersteuning te bieden" kan de school extra inzet van buiten aantrekken indien dit passend en haalbaar is. Ook rondom de ontwikkeling van de organisatie is er voldoende specialisme aanwezig om een gefundeerd antwoord te geven op de vraag: Wat hebben wij in huis en welke extra kennis en vaardigheden moeten wij aantrekken in de vorm van scholing, inzet en ondersteuning. Zie hiervoor ook "Doelen komende periode".

Professionalisering:

Professionalisering wordt vormgegeven vanuit de ambitiegesprekken met de leerkrachten. Waar nodig worden individuele trajecten ingezet, andere trajecten verlopen via de Zaan Primair academie, of andere aanbieders.

Wat is de relatie tussen het SOP en de eigen zorgbegroting van de school?

De zorgbegroting van school wordt ingezet om de ambities voor extra ondersteuning en passend onderwijs te realiseren. Naast de eigen zorgbegroting is er ook geld uitgekeerd door het Rijk om achterstanden die opgelopen zijn tijdens de twee lockdowns perioden in te lopen. Voor de voorgenomen inzet van deze gelden wordt verwezen naar het NPO plan schoolprogramma 22-23.

Grenzen

Op Het Eiland willen wij goed onderwijs bieden aan ieder kind. In principe is ieder kind welkom bij ons op school. Daarbij ervaren wij soms grenzen aan wat wij kunnen bieden. Grenzen liggen daar waar wij onvoldoende kennis of middelen hebben om de voor het kind benodigde aanpassingen te doen of om de ondersteuning te bieden waaraan een kind behoefte heeft. Een deel van deze grenzen zullen we kunnen opheffen door ons onderwijs verder te ontwikkelen, de deskundigheid in het team verder te vergroten en door na te denken over geschikte groeperingsvormen of door ondersteuning van buitenaf in de school te halen. Er zijn ook factoren waar wij zelf geen invloed op hebben, zoals praktische en financiële grenzen. Het kan daarom voorkomen dat Het Eiland voor een kind niet langer de beste plek is. Bij het beoordelen of Het Eiland nog steeds de beste plek is voor een kind, stellen wij ons steeds de vragen:

- Is dit nog goed voor het kind? Ontwikkelt dit kind zich naar zijn mogelijkheden? Is er sprake van welbevinden?
- Is dit nog goed voor de groep? Is de veiligheid in de groep gewaarborgd? Kan de leerkracht voldoende aandacht geven aan alle kinderen?
- Is dit nog goed voor de leerkracht? Is de veiligheid voor de leerkracht gewaarborgd? Is de ondersteuning die gevraagd wordt door de leerkracht (of elders binnen de school) te realiseren?
- Hebben ouders vertrouwen in de aanpak en visie van de school? Delen zij benodigde informatie? Werken zij mee aan wat het kind nodig heeft binnen de mogelijkheden die zij daarvoor hebben?
- Heeft de school genoeg financiële middelen om de benodigde ondersteuning mogelijk te maken?

Als één of meer van deze vragen met 'nee' moet worden beantwoord en het blijkt niet mogelijk om daar verandering in te brengen binnen de mogelijkheden van kind, school en ouders, dan is het tijd om een andere onderwijsplek te vinden voor het kind.

Ook bij het toelaten van kinderen met extra ondersteuningsbehoeften gelden bovenstaande criteria.

Op dit moment ervaren wij grenzen bij kinderen:

- waarbij medisch handelen noodzakelijk is, waarvoor een BIG-registratie nodig is (in dit geval is het soms mogelijk een kind toch toe te laten, als er geregeld kan worden dat een verpleegkundige of arts deze zorg komt verrichten);
- met extreem gedrag, waardoor de leerkracht geen les meer kan geven en/of het kind zelf en/of andere kinderen of personeelsleden niet meer veilig zijn. Het kind is door niemand meer te sturen. We gebruiken hiervoor stappenplan. Indien nodig gaan we op zoek naar een andere onderwijsplek en/of over tot schorsen/verwijderen;

- die nog niet zindelijk zijn en waarvoor de leerkracht handelingen moet verrichten;
- die dusdanige (cognitieve of andere) beperkingen hebben, dat binnen de groep onvoldoende ondersteuning geboden kan worden. Het gaat dan bijvoorbeeld om het aantal leerlingen wat hanteerbaar is bij het uitvoeren van OPP's in relatie tot het totale aantal leerlingen in de groep.